

коконами. Меж семейные скрещивания в каждой линии способствовали повышению показателя "длина:ширина" кокона при достоверной разнице между линиями. Отбор по этому показателю с применением инбридинга обусловил уменьшение объема коконов и куколок, что обусловило снижение массы коконов и жизнеспособности гусениц.

Ключевые слова: аналитический метод селекции, отбор, рисунок на дорзальной поверхности тела гусениц, цилиндрическая и эллипсоидная формы кокона, линия, высокоинбредная популяция.

THE ANALYTICAL METHOD USE BY DESTRUCTIVE SELECTION IN THE TIGHT-INTBRED G7 POPULATION OF THE SILKWORMS

Panchenko O.; Institute of animal science, UAAS

Isychenko N., Lutenko V.; National scientific center affiliated to the institute of experimental & clinical veterinary medicine

This article highlights the experimental research results on the tight-inbred G7 population of the silkworms. The conformation & type traits were investigated. The superficial drawing on the caterpillar body, cocoon type were examined. The destructive line selection resulted in the above-mentioned traits formation. The two lines were formed. The first line is characterized by the design on the caterpillar body & cylinder-shaped cocoon. The oval-shaped cocoon & the absence of drawing on the caterpillar body are typical characteristics of the second line. Double-generic crossing in each line affected cocoon length & width. Significance test was fulfilled to identify the line characteristics. Inbreeding was implemented to execute line selection. Line selection resulted in cocoon, chrysalis bulk volume & survival rate decrease. Cocoon weight was impaired.

Key words: analytical method of selection, drawing on the dorsal surface of the caterpillar body, cylinder & oval-shaped cocoon forms, line, tight-inbred population.

УДК 636.2.033.082.35

ПОРІВНЯЛЬНА ОЦІНКА М'ЯСНОЇ ПРОДУКТИВНОСТІ АНГУСЬКИХ БУГАЙЦІВ РІЗНИХ ГЕНОТИПІВ

Рецензенти: доктор с.-г. наук, професор Чигринов Є.І.; доктор с.-г. наук, професор Рубан Ю.Д.

В.Г. Прудніков, Е.М. Доротюк, О.І. Колеснік

Харківська державна зооветеринарна академія

У статті обґрунтована доцільність забою бугайців скоростиглого генотипу в 15-місячному віці, а крупного і проміжного генотипів у 18 місяців. Бугайці крупного типу характеризуються важчими і повном'яснішими тушами в порівнянні з аналогами проміжного і дрібного типу британської селекції. У бугайців дрібного типу найбільше виявлено в туші жиру (у 15-міс. віці - 6,4 %, у 18 міс. - 7,6 %) і найменше кісток (відповідно 17,3 % і 17,4 %), що свідчить про їх скоростиглість і готовність до реалізації на м'ясо в молодшому віці.

Ключові слова: генотип, порода, жива маса, м'ясна продуктивність, бугайці.

Основну частку яловичини в Україні одержують за рахунок використання надремонтного молодняку і вибракуваної дорослої худоби порід молочного і молочно-м'ясного напрямку продуктивності, які не забезпечують необхідні обсяги виробництва. Тим більше, що в останні 15 років простежується скорочення

поголів'я, особливо корів, та погіршення відтворення стад, що негативно позначається на виробництві м'яса. У результаті цього не задовольняється попит населення на м'ясо і м'ясопродукти. Вирішення цієї проблеми можливе лише за рахунок створення галузі спеціалізованого м'ясного скотарства [1-3].

З цією метою в Україні створені перші три вітчизняні м'ясні породи – українська, волинська і поліська, продовжується виведення знам'янського типу у південній м'ясній породі та симентальської м'ясної породи. В обмеженій кількості розводять худобу імпортованих м'ясних порід: шароле, лімузінська, герфордська, симентальська, ангуська, світла аквітанська. Чисельність поголів'я м'ясних порід дуже мала у всіх зонах України, але найменше їх у Східному регіоні.

Враховуючи це, в останні роки в Харківську область завезена худоба ангуської породи, в якій виділено три генотипи: компактний скоростиглий (британської селекції), крупний, довгорослий (американської селекції) і укрупнений середньостиглий (української селекції). Останній створено при схрещуванні корів британської з бугаями американської селекції [4]. М'ясна продуктивність тварин цих генотипів мало вивчена.

Зважаючи на це, нами поставлена мета вивчити у порівняльному аспекті м'ясну продуктивність тварин різних генотипів, визначити оптимальний вік забою тварин.

Матеріали і методи досліджень. Дослідження проведені в АФ „Світанок” Богодухівського району Харківської області за методом груп-аналогів на трьох групах бугайців ангуської породи різних генотипів: 1 – компактний скоростиглий, 2 – крупний довгорослий, 3 – укрупнений середньостиглий ($n = 10$ у кожній групі).

Від народження до 8-місячного віку бугайців вирощували на підсосі. Для оцінки м'ясної продуктивності проводили контрольний забій у 15- і 18-місячному віці, по три голови з кожної групи.

М'ясні якості бугайців визначали за багатьма показниками, основними з яких були: передзабійна жива маса, маса туші та внутрішнього жиру–сирцю, забійна маса і забійний вихід.

Результати досліджень. Результати контрольних забоїв бугайців різних генотипів (табл. 1) свідчать про значні відмінності за масою туші.

Бугайці крупного типу характеризуються важчими та повном'яснішими тушами порівняно з аналогами інших типів. Різниця за масою туші на їх користь у 15-міс. віці становить 19,8 кг (10,9 %), у 18 міс. – 39,5 кг (16,6 %). У цілому бугайці усіх груп характеризувались досить високим забійним виходом, величина якого значно перевершувала вимоги ДОСТу для молодняку великої рогатої худоби вищої вгодованості.

Слід зазначити, що найбільше внутрішнього жиру–сирцю мали бугайці дрібного генотипу, що свідчить про їх скоростиглість і готовність для реалізації на м'ясо в молодшому віці.

Яловичина є цінним продуктом харчування населення. Вона містить велику кількість життєво важливих і необхідних речовин, за співвідношенням яких визначають зрілість та якість м'яса. Якість туші значною мірою визначається співвідношенням м'язової, жирової та кісткової тканин (табл. 2).

Встановлено, що маса всіх тканин туші з віком у всіх дослідних тварин збільшувалась, але неоднаково.

Так, у бугайців дрібного генотипу найбільше виявлено в туші жиру і найменше кісток.

1. М'ясна продуктивність бугайців різних генотипів ($M \pm m$)

Показники	Група (n=3)		
	1	2	3
У віці 15 міс.			
Передзабійна жива маса, кг	350 ± 2,18	400 ± 3,52	380 ± 4,12
Маса парної туші, кг	208,8 ± 2,52	228 ± 2,42	218,8 ± 2,98
Вихід туші, %	59,6	57,0	57,6
Маса внутрішнього жиру – сирцю, кг	10,5 ± 0,25	8,0 ± 0,95	8,6 ± 0,88
Вихід жиру – сирцю, %	3,0	2,0	2,3
Забійна маса, кг	219,3 ± 2,32	236,0 ± 2,52	227,4 ± 2,98
Забійний вихід, %	62,6	59,0	59,8
У віці 18 міс.			
Передзабійна жива маса, кг	410 ± 3,32	470 ± 4,25	463 ± 4,58
Маса туші, кг	237,8 ± 2,48	277,3 ± 2,92	269,6 ± 2,82
Вихід туші, %	58,0	59,0	58,2
Маса внутрішнього жиру – сирцю, кг	12,7 ± 0,62	10,3 ± 0,72	10,4 ± 0,92
Вихід жиру – сирцю, %	3,1	2,2	2,3
Забійна маса, кг	250,5 ± 3,28	287,6 ± 3,32	280,0 ± 3,48
Забійний вихід, %	61,1	61,2	60,5

Примітка: вірогідність різниці стосовно II групи в порівнянні з I - $P \geq 0,01$.

2. Морфологічний склад туш

Група	Маса охолодженної туші, кг	М'якоть		У тому числі жир		Кістки, хрящі, сухожилки		Вихід м'якоті на 1 кг кісток, кг
		кг	%	кг	%	кг	%	
У віці 15 міс								
1	208	171,8	82,6	10,2	6,4	36,2	17,4	4,74
2	227	185,2	81,6	9,0	4,8	41,8	18,4	4,43
3	218	174,4	82,0	9,5	5,4	43,6	18,0	4,00
У віці 18 міс								
1	237	195,9	82,7	15,0	7,6	41,1	17,3	4,76
2	277	228,8	82,6	12,8	5,5	48,2	17,4	4,74
3	269	221,1	82,2	12,6	5,7	47,9	17,8	4,61

У бугайців крупного і проміжного типів значно більше містилось м'якоті в туші. Це вплинуло на коефіцієнт м'ясності, який у молодняку всіх груп був високий, значно перевищував вимоги ДОСТу.

Висновки:

1. У результаті проведених досліджень встановлено, що збільшити виробництво високоякісної яловичини можливо досягти за рахунок розведення ангуської породи крупного високорослого генотипу американської селекції.

2. Бугайці крупного типу відрізняються важчими і повном'яснішими тушами в порівнянні з аналогами проміжного і дрібного типу британської селекції. Різниця за масою парної туші на їх користь у 15-місячному віці становила 19,8 кг (10,9 %), у 18-місячному - 39,5 кг (16,6 %), що характеризує їх кращу м'ясну продуктивність.

3. Бугайці дрібного типу, як більш скоростиглі в 15- і 18-місячному віці накопичували більше внутрішнього жиру-сирцю. Забійний вихід у них в 15-місячному віці був вищий на 1,9 %.

4. На основі виходу і співвідношення основних поживних речовин у м'ясі, затрат кормів на одиницю приросту визначені оптимальні строки реалізації на м'ясо: бугайців дрібного типу в 15 міс, а крупного та укрупненого - в 18 міс.

Бібліографічний список

1. Белоусов А.М. Интродукция абердин-ангусского скота в Россию и пути его совершенствования: автореф. дис. на соискание звания д.-ра с.- х. наук /А.М. Белоусов - Краснодар, 1994. – 50 с.

2. Доротюк Е.М. М'ясне скотарство – джерело високоякісної яловичини і важкої шкіряної сировини /Е.М. Доротюк – Х., 2006. – 320 с.

3. Тимченко О.Г. Абердин-ангуси: ефективність використання і перспективи /Тимченко О.Г. //Тваринництво України. – 1978. - №1. – С. 54-55.

4. Колеснік О. Акліматизація абердин – ангуської породи у північно – східному регіоні України /Колеснік О. //Тваринництво України.- 2007.- № 7. – С.14 -15.

СРАВНИТЕЛЬНАЯ ОЦЕНКА МЯСНОЙ ПРОДУКТИВНОСТИ АНГУССКИХ БЫЧКОВ РАЗЛИЧНЫХ ГЕНОТИПОВ

Прудников В.Г., Колесник А.И., Доротюк Э.Н., Харьковская государственная зооветеринарная академия

В статье обоснована необходимость убоя бычков скороспелого генотипа в 15-месячном возрасте, а крупного и промежуточного - в возрасте 18 месяцев. Бычки крупного типа американской селекции характеризуются более тяжелыми и мясистыми тушами по сравнению с аналогами промежуточного и мелкого типа британской селекции. У бычков мелкого типа наибольшее выявлено в туше жира (6,4 %) и наименьше костей (17,4 %), что свидетельствует об их скороспелости и готовности к реализации на мясо в более молодом возрасте.

Ключевые слова: генотип, порода, живая масса, мясная продуктивность, бычки.

COMPARATIVE CHARACTERISTICS OF THE BEEF YIELD OF THE ABERDEEN ANGUS YOUNG BULLS OF THE VARIOUS GENOTYPES

Prudnikov V., Kolesnik., Dorotyuk E., Kharkov state veterinary academy

This article highlights the experimental research results on comparative characteristics of the Aberdeen Angus young bulls meat yield. The bulls belong to the various genotypes. The 15-months old young bulls slaughter is validated. The bulls belong to the precocious development genotype. The high muscular young bull & intermediate type are slaughtered at the 18-months old age. The young bulls of the beef-type conformation are characterized by meaty & heavy-weight carcass in comparison with the British selection bulls. These bulls belong to the analogous intermediate & smalls. The smalls are characterized by the top fat content contained in the carcass. Fat content constitutes 6,4%. The minimal internal skeleton forms 17,4% body.

Key words: genotype, breed, live weight, meat yield, young bulls.